

¹⁴"Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és átadta nekik vagyonát. ¹⁵Az egyiknek adott öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elment idegenbe. ¹⁶Az, aki az öt talentumot kapta, azonnal elindult, vállalkozásba fogott velük, és nyert másik ötöt. ¹⁷Ugyanígy az is, aki a kettőt kapta, nyert másik kettőt. ¹⁸Aki pedig az egyet kapta, elment, gödröt ásott a földbe, és elrejtette ura pénzét. ¹⁹Hosszú idő múlva aztán megjött ezeknek a szolgálknak az ura, és számadást tartott velük. ²⁰Eljött az, aki az öt talentumot kapta, odavitte a másik öt talentumot, és így szólt: Uram, öt talentumot adtál át nekem: nézd, másik öt talentumot nyertem. ²¹Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára! ²²Odament az is, aki a két talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, két talentumot adtál át nekem: nézd, másik két talentumot nyertem. ²³Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára! ²⁴Odament hozzá az is, aki az egy talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, tudtam, hogy kérlelhetetlen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál. ²⁵Félelmemben elmentem tehát, és elástam a talentumodat a földbe: nézd, itt van, ami a tied. ²⁶Ura így válaszolt neki: Te, gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vettem, és onnan is gyűjtök, ahova nem szórtam? ²⁷Ezért el kellett volna vinned a pénzedet a pénzváltókhoz, és amikor megjöttem, kamattal kaptam volna vissza azt, ami az enyém. ²⁸Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van! ²⁹Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van. ³⁰A haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre: ott lesz majd sírás és fogszikorgatás."

Kedves Testvéreim!

Emlékezés, számadás és előretétekintés. Az egyházi esztendő utolsó vasárnapja van. A jövő héttel, Adventtel új időszámítás kezdődik. Ilyenkor – úgy, ahogy a polgári év végén – megtartjuk a szokásos éves számadást. Mi az, amit a hátam mögött hagyok, mi az amit viszek, vihetek magammal tovább? Mi történt az elmúlt évben? Hogyan tovább?

Az egyházi esztendő utolsó vasárnapján itt a gyülekezetben gyertyát gyújtunk. Emlékezünk, számadást tartunk és előretétekintünk. Emlékezünk azokra, akiktől búcsúznunk kellett. 9 kis mécses emlékeztet azokra, akik már nem folytatják velünk a földi vándorlást. De tudjuk, sokan vannak itt, akiknek szeretettől, hozzátartozójától nem itt, vagy nem is ebben az évben búcsúztunk, az emlékezés lángja, a 10. mécses őértük ég. Egy pillanatra most megállunk és emlékezünk. Emlékezünk, rájuk, akiknek hangját többé már nem hallhatjuk, akik már nem ülnek a megszokott helyen a templompadban, akik a kényelmes otthoni fotelt felcserélték a hideg földdel.

De talán ezen az emlékezésen túl mi magunk is elgondolkozunk a zoltárossal együtt:

Szívem fölhevült bennem, míg sóhajtoztam, lángra lobbantam, nyelvemmel beszélni kezdtem: Add tudtomra, URam, életem végét, meddig tart napjaim sora, hadd tudjam meg, milyen mulandó vagyok! Íme, arasznyivá tetted napjaimat, életem ideje semmiség előtted. Mint egy lehelet, annyit ér minden ember, aki él. Árnyékként jár-kei itt az ember, bizony hiába vesződik. Gyűjtöget, de nem tudja, ki fogja hasznát venni. Így hát mit várhatok, Uram? Egyedül benned reménykedem!

Mindig csodáltam a zoltárírónak ezt az őszinteségét. Ahogy kitör belőle a fájdalom: lángra lobbantam... mondja. És nem tartja magában ezt a fájdalmat, hanem megosztja, beszélni kezd. Beszél és őszintén kimondja, amit gondol: *az élet olyan, mint egy lehelet.* Szembesülve ezzel, sóhajként tör elő belőle: *Mit várhatok, Uram? Egyedül benned reménykedem!*

Koporsók, urnák mellett megállva ebben az évben is hirdettük: *Isten az, aki megszorít, de meg is vigasztal, megaláz, de fel is emel, sírba visz, de meg is elevenít, mulandóvá tette életünket bűneink miatt, de egyszülött Fiát is adta, hogy aki hisz őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*

Isten igéje mellett álltunk meg akkor, és ma is a nevekhez kapcsolva, nemcsak egy mécses gyulladt meg, hanem elhangzott az Isteni szó, egy-egy mondat, mert hisszük, hogy igazi vigasztalás csak Őbenne, Őnála van.

El kell mondanom, hogy nagyon nehéz megállni a ravatal mellett. A gyászolók fájdalmában osztozni, és megszólalni. Mégis újra és újra megtesszük, mert hisszük, hogy az egyedüli vigasz, annál az Istennél van, akiről mi ott beszélünk, akinek az igéje a mai napon is hangzik.

Az egyházi esztendő utolsó vasárnapját „örök élet vasárnapjának” nevezzük. Miért? Azért, hogy tudatosítsuk, hogy erősítsük magunkat abban, hogy bár a halál körülvesz, megérint, elszorít bennünket – mondhatjuk, hogy a halál a legbiztosabb pont az életünkben, mégsem a halálé az utolsó szó. Mert Isten valami egészen mást készített nekünk.

A mai nem csak az emlékezés és a számadás ideje, hanem az előretétekintésé is. Az előretétekintésé, mert a halál nem az utolsó szó, amit Isten kimond az ember fölött.

Nem csak a temetéseken, hanem minden istentiszteleten elhangzik az Apostoli Hitvallás, amiben valljuk: hiszem *a test feltámadását és az örök életet*.

Ugyanakkor egy másik mondatára is érdemes figyelni. Egy mondatra, ami fölött elsiklunk, amin szeretünk túl lenni: Jézus „*fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atya Isten jobbján, onnan jön el ítélni élőket és holtakat*”.

Két hete arról hallhattunk az igehirdetésben, hogy Isten ítélete minden emberen bekövetkezik, hiszen a múlandóság alá vetett minket, legkésőbb halálunkkal meg kell állnunk előtte. Múlt héten arról volt szó, hogy az idők jelei figyelmeztetnek: a világnak egyszer vége lesz, gondoljuk meg, hogyan élünk. Mai igénk is ebben a témakörben mozog: Jézus példázata a talentumokról.

Az idegenbe készülő ember talentumokat osztogat.

A zsidóságban a mai napig játszanak egy játékot a Hanuka idején. Trenderli a neve. Egy speciális négyoldalú dobókocka a játék eszköze. A játék előtt az apa fiai között jelképesen felosztja a családi vagyont, de nem egyenlő részben. A legidősebb kapja a legtöbbet, majd a többiek egyre kevesebbet. Ezután téteket kell tenni, majd pörgetni. Annak függvényében, hogy ki mit pörget: semmi, egész, fél, minden. Ez a négy lehetőség van. A téteket nagyságától függően lehet nyerni és veszteni is. A játék végén az apa megkérdezi a fiait, hogy hogyan gazdálkodtak, majd jöhet az asztalközösség, az ünnepi vacsora.

Jézus ehhez a játékhoz hasonlítja a számadást. Amikor az apa hívatja a fiait, és megkérdezi, hogyan gazdálkodtak. Ha megfigyeljük a játékban sem, és Jézus példázatában sem csak az kap jutalmat, aki a legtöbbet szerezte. A lényeg nem ez, hanem az, hogy részt vett a játékban.

A játék komoly dolog. Nem lehet félvállról venni. Dani fiamon látom, hogy bele tud merülni a játékba. Teljesen elfelejtkezik minden másról, csak arra koncentrálni, teljes „erővel” játszik. Játék közben az ember elfelejtkezik minden másról, leveti az álarcokat, és sokszor önfeledten veti bele magát az ismeretlenbe. A játék véresen komoly. Ha valaki csal, vagy engedi nyerni a másikat, az hamar kiderül.

Isten az emberrel belement egy véresen komoly játékba. A játékban a lét a tét. Persze nem úgy, ahogy azt a tv-ben előadják, hanem valóságosan: a létünk, az örök létünk a tét. Isten teljesen odaadta magát ebben a játékban: mindent feltett egy lapra: Jézus Krisztus tényleg véresen komolyan vette ezt a földi játékot. És semmi mást nem kér, csak, hogy játszunk vele.

Jézus példázatának lényege nem a győzelem, vagy a vereség, még csak nem is a talentumok kamatoztatása, hanem hogy részt vesznek-e a játékban, vagy nem.

A példázatbeli szolga nem vesz részt: kérelhetetlennek mondja urát, és félelmében elássa a kapott talentumot. Nem játszik. Nem fogadja el a hívást.

Ma nekünk szól ez a példázat. Testvérem. Mennyei Apánk már kiosztotta a talentumokat. Mindenki tud Jézusról valamennyit, ki többet, ki kevesebbet. Isten most arra hív bennünket, hogy vegyünk részt vele a győzelemért folyó harcban.

Örökélet vasárnapján a lét a tét. Figyelmeztessenek bennünket ezek a kis mécsesek, hogy van miért küzdeni. Hogy van értelme ennek a nagyon is komoly játéknak, amit életnek hívunk. Mert Isten bár megítél bennünket, de ezt nem az érdemeink, képességeink, jóságunk vagy rosszaságunk alapján teszi, hanem egyedül a Jézus Krisztusba vetett hitünket nézi, aki eljön ítélni élőket és holtakat.

Adja Isten, hogy egykor, amikor majd értünk gyűjtanak gyertyát egy templomban elmondhassa Isten: jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hú voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára!